

”Ruususolmu”

**ensimmäinen kansantanssiaiheille
pohjautuva suomalainen baletti**

Valokuva Ruususolmun mallinäyttämöstä.
Sommitellut Seppo Nurmimaa.

Tekijän sana

Ajatus kansantanssien pohjalle rakennetuista tanssisommitelmista joko draamallisen juonen kautta tai abstraktiona on jo löytänyt monia erinomaisia toteutuksia eri puolilla maailmaa. Muistamme mm. Igor Moisejevin loistavan venäläisen yhtyeen, José Grecon espanjalaisineen, intialaisen Ram Gopalin jne. Tiedämme myös Katherine Dunhamin neekeribaletin saavuttaman maailmanmaineen. On luonnollista, että kansat, joilla on tanssi veressä ja hereästi syttyvä temperamentti valttinaan, saavuttavat tanssillisessa ilmaisussaan tason, johon pohjoinen, jäyhempi kansa ei pysty. Niinmuodoin on em. ja monien muiden maiden ja kansojen kansantanssien pohjalle rakentavilla koreografeilla ollut suorastaan mahdollisuuksien moninaisuus materiaali-pohjanaan.

Viittasimme kansamme jäyhään perusolemuksen. Katsellessamme omia kansantanssejamme toteamme niiden edustavan yleensä vakavaa, vain harvemmin ulos kuoresta purkautuvaa temperamenttia. Samoin toteamme kansantanssiamme heijastelevan skandinaavista, venäläistä tai keskieuropaalaista alkuperää.

Sodanjälkeisinä vuosina on maassamme eri tahoilla herännyt ajatus — kaikesta huolimatta — yrittää luoda myös suomalaisen kansanelämän, tanssin ja musiikin pohjalta vastaavanlaatuisia tanssisommitelmia. Onhan tunnettua, että nimenomaan tanssi ja musiikki puhuvat yleistajuista kieltä, jonka sanoma voidaan ymmärtää myös yli kansallisuus- ja kielirajojen.

Niinpä nyt näemme — tietävästi ensimmäisen kerran — suomalaisen folkloren pohjalla ja hengessä toteutetun tanssisommitelman. Sen lyhyt juoniaines perustuu Aleksis Kiven runossaan »Ruususolmu» esittämiin tunnelmiin. Avainsäkeet ovat:

»— solme kaulaliinas ruususolmuun, jos mua lemmit, neito armahin.»

Tälle tunnelmapohjalle on säveltäjä vapaasti rakentanut kertomuksen kahden nuoren ihmisen yhteisen elämän aamusta, jonka tapahtumataustana on Suomen tenhoisa kesäilto ja kehyksenä kylänväen tanssit suven hämyssä. Siellä, »riutuvassa kesäillassa» punoutuvat kahden nuoren parin, Tytön ja Pojan sekä Naapurin Tytön ja Kilpakosijan väliset lempenasiat värikkääksi, puukkotappeluun hui-pentuvaksi kudelmaksiksi. Kaikki päättyy kuitenkin onnellisesti. Musiikillinen toteutus pyrkii suomalaiseen henkeen. Tietty naiivius, yksinkertaisuus on ollut johdotähtenä. Tanssillinen toteutus liikkuu vapaassa muodossa, jossa vain muutama kohta heijastelee suoranaista kansantanssiamme koreografiaa. Hengeltään se on täysin suomalaista. Lavastus ja puvut imevät voimansa niinikään tutuista lähteistä.

Vaikkakin maamme on siis omaperäisiin kansantansseihin nähden köyhä, sallittaneen silti uskoa, että myös kansalliselta pohjalta lähtien tullaan meillä vielä luomaan runsaasti tanssitaidetta.

Ahti Sonninen

Kevätkauden vierailijoita

Mattiwilda Dobbs

20. 4. Gilda »Rigoletossa»

23. 4. Rosina »Sevillan parturissa»

Svetlana Beriosova

Royal Ballet'n tähtitanssijatar vierailee
balettijuhlilla toukokuussa